



Fylkesmannen i Trøndelag
Trööndelagen fylhkenålma

Forvaltningsplan for Lødding naturreservat I Namsos kommune

2018 - 2028



Rapport

5 – 2018

TITTEL Forvaltningsplan for Lødding naturreservat i Namsos kommune 2018 - 2028	DATO 2.1.2018
SAKSBEHANDLER Marie Uhlen Maurset	ANT. SIDER 19
AVDELING/ENHET Miljøvernavdelinga	ANSV. SIGN. Bjørnar Wiseth
EKSTRAKT Forvaltningsplanen beskriver mål, utfordringer og planlagte tiltak i Lødding naturreservat. Planen beskriver også retningslinjer for ulike brukere av området. Lødding naturreservat inneholder mye gammel barskog. Intensjonen er at forvaltningsplanen skal bidra til å bevare og videreutvikle verneverdiene i området.	

STIKKORD

Naturreservat
Gammel barskog
Namsos

Innhold

Forord	4
1 Innledning	5
1.1 Verneformål	5
1.2 Områdebeskrivelse.....	5
1.2.1 Vegetasjon.....	6
1.2.2 Geologi	7
2 Naturmangfoldloven	7
3 Historikk	7
3.1 Verneprosess	7
3.2 Brukshistorie.....	7
4 Dagens status	7
4.1 Kunnskapsstatus.....	7
4.2 Verneverdier.....	8
4.2.1 Arter	8
4.2.2 Kjerneområder	9
4.3 Bruk av området.....	10
5 Forvaltning av Lødding naturreservat.....	11
5.1 Trusler mot verneverdiene.....	11
5.2 Overvåking og informasjon	11
5.2.1 Skjøtsel	12
5.3.1 Tiltak	12
5.3 Retningslinjer for brukerinteresser	12
5.3.1 Reindrift og samiske interesser.....	13
5.3.2 Landbruk.....	14
5.3.3 Jakt og fiske	15
5.3.4 Friluftsliv	16
5.3.5 Hytter.....	17
5.3.6 Redning, brann og øvelser.....	17
6 Oppsyn og administrasjon	18
6.1 Dispensasjonssøknader	18
7 Kilder	19
Vedlegg 1. Verneforskrift	20
Vedlegg 2. Artsmangfold	24
Vedlegg 3. Beskrivelse av kjerneområdene i Lødding naturreservat.....	25

Vedlegg 4. Miljørettsprinsipper ved saksbehandling	29
Vedlegg 5. Bruk av naturmangfoldloven §§ 8-12.....	30
Vedlegg 6. Vernekart for Lødding naturreservat	31

Forkortelser:

SNO – Statens naturoppsyn

Nml - Naturmangfoldloven

Forord

Lødding naturreservat ble opprettet i desember 2015, men utvidet i 2017. Samtidig med opprettelsen i 2015 ble det meldt oppstart på forvaltningsplanarbeidet. Det ble også avholdt et oppstartsmøte i Namsos 21.04.16, og forvaltningsplanutkastet ble utarbeidet av Fylkesmannen høsten 2016 og vinteren 2017. Offentlig høring av forvaltningsplanen ble gjennomført våren 2017.

Formålet med opprettelsen av Lødding naturreservat er å sikre et variert område med naturskog. Forvaltningsplanen skal være et hjelpemiddel for å opprettholde verneformålet og fremme verneverdiene i naturreservatet. Forvaltningsplanen er utarbeidet innenfor verneforskriftens rammer og skal gi brukere av området forutsigbarhet. Forvaltningsplanen skal videre fungere som veiledning for forvaltningsmyndigheten og beskrive saksbehandlingsrutiner. Forvaltningsplanen er ikke et juridisk bindende dokument i seg selv, men skal avklare håndtering av verne- og brukerinteresser.

Forvaltningsplanen skal revideres hvert 10. år, men kan revideres tidligere ved behov.

Forsidefoto av Eldar Ryan.

1 Innledning

1.1 Verneformål

Verneformålet til Lødding naturreservat (ifølge § 1, vedlegg 1)

Formålet med naturreservatet er å sikre et variert område med naturskog. Med sin variasjon i form av naturtyper, økosystemer, arter og naturlige økologiske prosesser, særlig knyttet til naturskog under naturlig dynamikk, bekkedaler og bekkekløft og sitt store areal, har området særlig betydning for biologisk mangfold. Det er en målsetting å beholde verneverdiene i best mulig tilstand, og eventuelt videreutvikle dem.

Formålet omfatter også bevaring av det samiske naturgrunnlaget.

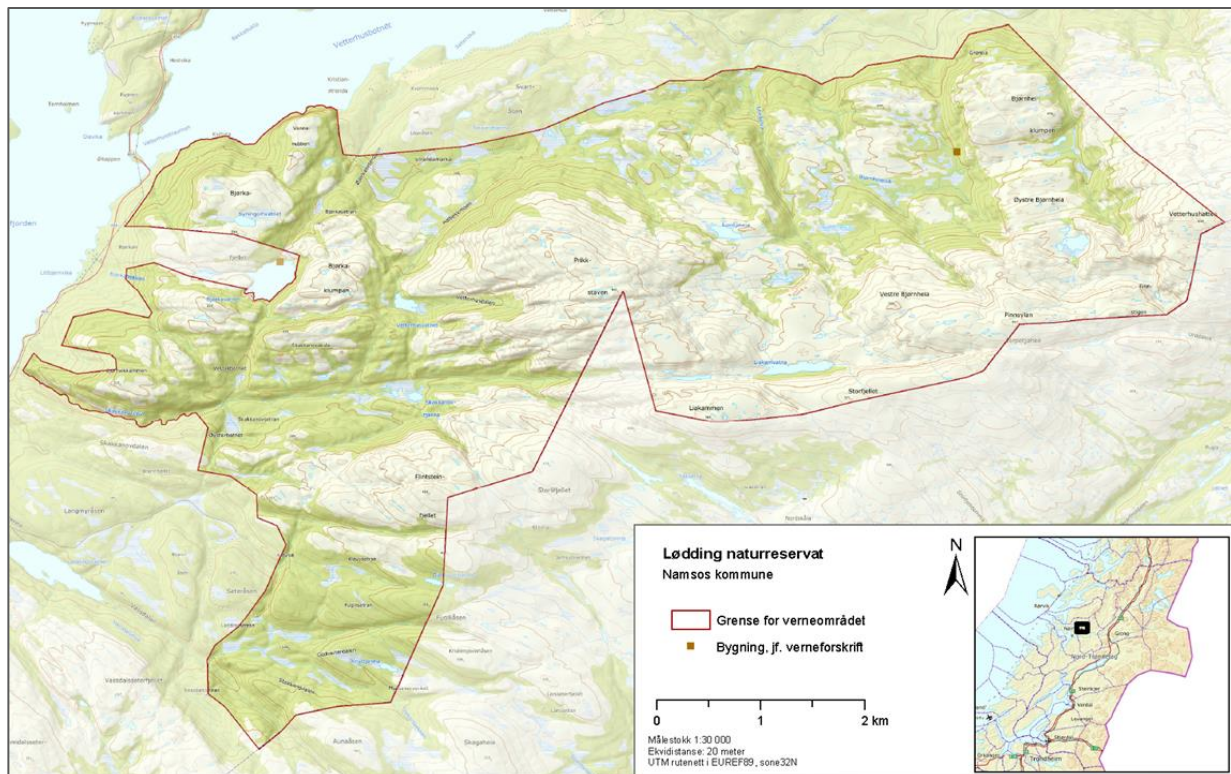
Lødding naturreservat ble vernet ved kongelig resolusjon 11. desember 2015, i medhold av naturmangfoldloven. Formålet med vernet er å bevare et variert område med naturskog.

1.2 Områdebeskrivelse

Lødding naturreservat ligger i Namsos kommune, mellom Vetterhushatten og Blikkengfjorden. Området dekker et areal på 33 510 dekar og strekker seg fra sjø til fjell (høyeste punkt er Vetterhushatten på 648 m.o.h). Naturreservatet berører gnr./bnr.5/1. Lødding naturreservat ligger rett vest for Almdalen – Ekorndalen naturreservat. Fylkesmannen Trøndelag har forvaltningsansvaret for naturreservatet.

Tekniske inngrep og noen spor etter mennesker

- Hytte ved Bjørnheia.
- Båt i Liakamvatna.
- Driftstrasé i forbindelse med skogbruk (vinterlei).
- Rester av fløtingsdam.



Figur 1. Lødding naturreservat i Namsos kommune.

1.2.1 Vegetasjon

Verneområdet består av myr, fjell og barskog, samt en del myrtjern og næringsfattige småvann. Granskog finnes hovedsakelig i bekkedaler og ller, mens furu finnes i områder med skinnere jord. Rike skogpartier finnes hovedsakelig i bekkedaler, der en finner høgstaudevegetasjon og rik småbregneskog. I høyereliggende skogområder domineres vegetasjonen av krattformet fjellbjørkeskog og grandominert krattskog.



Figur 2. Overgang fra skog til fjell i Lødding naturreservat. Foto: Eldar Ryan, Fylkesmannen.

1.2.2 Geologi

Berggrunnen i Lødding består hovedsakelig av fattige bergarter som gneis og granitt, men det finnes også noe glimmerskifer og kalkglimmerskifer sør i området (ngu 2016). Sør for Flintfjellet finnes imidlertid en del glimmerskifer, noe som gir utslag i rikere vegetasjonstyper (Klepsland 2013).

2 Naturmangfoldloven

Naturmangfoldloven §§ 8-12 skal (i henhold til § 7) legges til grunn som retningslinjer for vedtak som berører naturmangfold. I vedlegg 4 står det beskrevet hvordan disse prinsippene er brukt i utformingen av forvaltningsplanen.

3 Historikk

3.1 Verneprosess

Lødding ble tilbudt av grunneier gjennom ordningen med frivillig vern. På bakgrunn av de biologiske verdiene som finnes i området kvalifiserte området til vern som naturreservat, etter naturmangfoldloven.

3.2 Brukshistorie

Reindrift

Beitehistorien på Lødding strekker seg langt tilbake i historien. Det er usikkert akkurat når området ble tatt i bruk som reinbeite, men det er mulig at området har blitt benyttet så lenge tamreindrifta har eksistert. Ved Bjørnheia finnes en gammel samisk boplass. Den første kåten som ble bygget her er antakeligvis fra midten av 1800-tallet (askeladden.ra.no).

Skogdrift

Det har foregått skogsdrift på Lødding i lang tid, og gamle stubber finnes spredt.

Beiting og slått

Det har foregått beiting i området de siste 500 årene. Det foregikk også utmarksslått i et visst omfang inntil for ca. 100 år siden (Pål Kr. Aakervik, pers.med).

4 Dagens status

4.1 Kunnskapsstatus

Det ble gjennomført biologiske registreringer på Lødding i 2013 (Klepsland 2013). I tillegg har Fylkesmannen vært på befaring i området flere ganger i forkant av vernet.

4.2 Verneverdier

Det er registrert moderat krevende gammelskogsarter av lav og sopp på gran, furu og flere boreale løvtrær. De mest verneverdige områdene finnes vest i verneområdet, nærmere bestemt i indre del av Skakkanovdalen, samt sørover mot Fuglliåsen og nordover via Bjørkaklumpen og Vetterhusdalen til Bjørkavatnet og Vannanubben. Naturreservatet er stort og inneholder et betydelig areal gammel skog, i alder opp til 300 år. Området har preg av villmark, da mye av arealet ligger 1-3 km fra tyngre inngrep. Naturreservatets størrelse er også en viktig verdifaktor. (Klepsland 2013; Klepsland 2014).



Figur 3. Gamle og døde trær er viktige livsmedium for mange sjeldne, sårbare og truede arter. Foto: Eldar Ryan, Fylkesmannen.

4.2.1 Arter

Det er funnet sju rødlistearter av lav og sopp i naturreservatet (se vedlegg 2). Dette er stort sett arter som lever på gamle og/eller døde trær, der svartonekjuke (NT), kystdoggnål (NT) og blanknål (NT) er påvist. Gubbeskjegg (NT) er vanlig i området, mens signalarten huldrelav (NT) finnes spredt. I tillegg er *lobarion*-artene sølvnever, skrubbenever og lungenever registrert enkelte steder. Disse vokser på rikbarkstrær som rogn og selje (Klepsland 2013; Klepsland 2014).

Rødlistearter

Dagens versjon av norsk rødliste for arter ble offentliggjort i 2015 (Henriksen og Hilmo 2015). Rødlistens kategorier er RE (regionalt utdødd), CR (kritisk truet), EN (sterkt truet), VU (sårbar), NT (nær truet) og DD (datamangel). Kategoriene er inndelt etter artenes risiko for å dø ut.

Svartelistearter

Artsdatabanken presenterte i 2012 en oppdatert liste over fremmede arter og svarteliste i Norge (Gederaas mfl.). Svartelistede arter blir delt i fem risikokategorier: svært høy (SE), høy (HI), potensielt høy (PH), lav (LO) og ingen kjent risiko (NK).

Lobarion-samfunn

En gruppe kravstore bladlaver som er avhengig av høy luftfuktighet og skoglig kontinuitet (lang tid uten hogst). Typiske *lobarion*-arter er blant annet lungenever, skrubbenever, vrengelav og gullprikklav (Klepsland 2015).

Rikbarkstrær

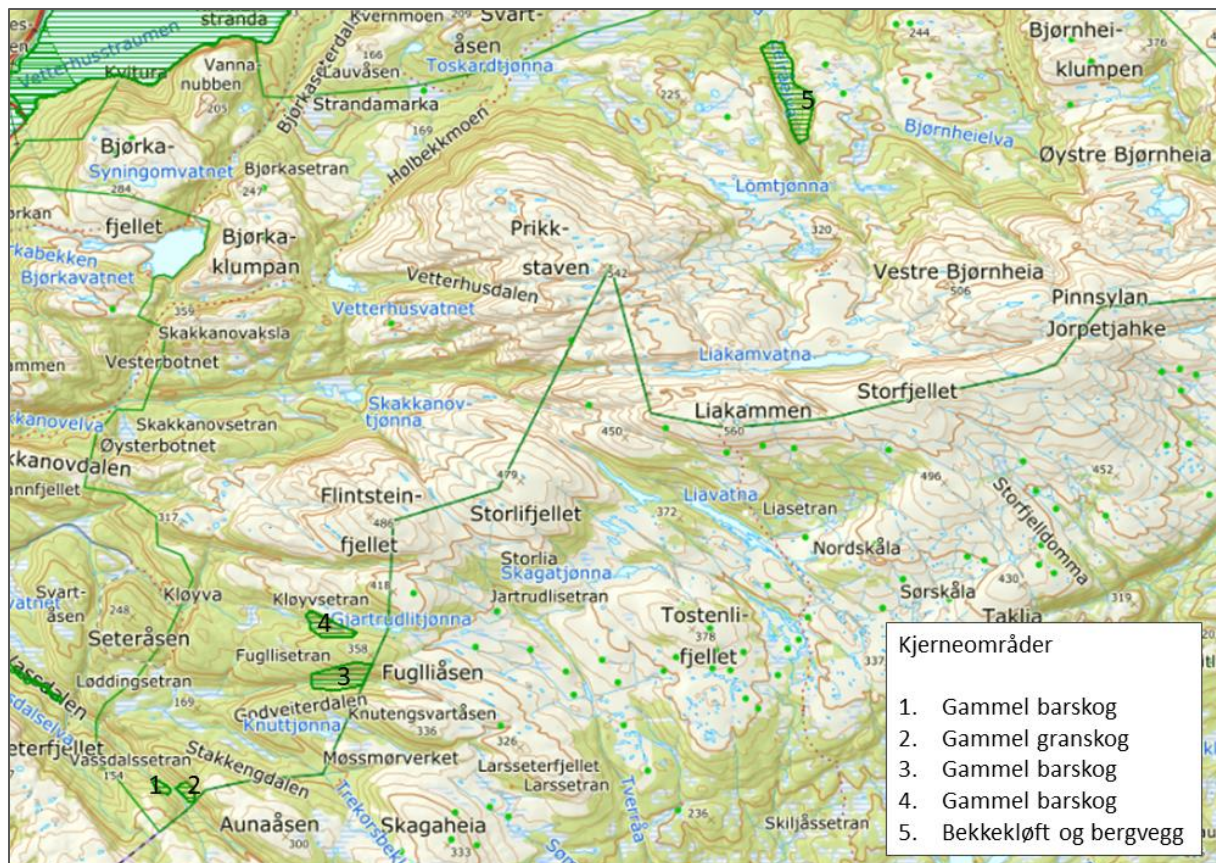
Trær med næringsrik bark og relativt høy pH (> 5.0). Dette er som regel lauvtrær, eksempelvis selje og rogn.

4.2.2 Kjerneområder

Kjerneområder

Kjerneområder er biologisk viktige områder innenfor verneområdet. Slike områder inneholder gjerne større tettheter av rødlistearter, nøkkelementer eller indikatorarter enn resten av arealet, og består ofte av viktige- eller rødlista naturtyper.

I Lødding naturreservat er det registrert fem kjerneområder bestående av gammel barskog og bekkekløfter. Beskrivelser av lokalitetene finnes i vedlegg 3. I tillegg til disse finnes det også flere mindre områder med liknende kvaliteter, men som ikke er faglig registrert. Disse områdene finnes i områdene rundt Vetterhusvatnet og Vannanubben, samt øst for Skakkanovtjønna (Klepsland 2013).



Figur 4. Kjerneområder i Lødding naturreservat. Tekstboksen viser naturtypene som er representert i de ulike kjerneområdene. Opplysningene er hentet fra naturbase (Miljødirektoratet 2016).

4.3 Bruk av området

Reindrift

Lødding er et svært viktig beiteområde for rein. Dette er et kjerneområde for vinterbeite som benyttes av Toven-gruppen i Vestre Namdal reinbeitedistrikt både vinter og tidlig vår. Området er godt egnet reinbeite på grunn av sen høst og tidlig vårmelting. Dette er et værhardt område med mye vind, noe som gjør at snøen blåser vekk og gjør beitet tilgjengelig for reinen om vinteren. Området brukes hver vinter, men mer intensivt under kalde vintrer, eller vintrer med mye snø, da andre områder ikke er egnet som beite.

Landbruk

Det tas ut tømmer i området rundt naturreservatet. Det foregår også sauebeiting, og det kan bli aktuelt å sette ut saltsteiner i naturreservatet.

Hytter

Toven-gruppen har en hytte øst i naturreservatet, vest for Bjørnheiklumpen.

Jakt/Fiske

Det drives jakt på storvilt og småvilt i området.

Ferdsel og friluftsliv

Området er lite brukt, men det går en gammel lei fra Overhalla til Vetterhusvatnet. Det finnes trimkasser på Liakammen og Vetterhushatten. Det går sti mot Liakammen fra Overhalla.

5 Forvaltning av Lødding naturreservat

Naturreservatet skal forvaltes i tråd med verneforskriften. Her finnes vernebestemmelsene for naturreservatet, unntak fra vernebestemmelsene, og dispensasjonsbestemmelser. Miljørettsprinsippene i naturmangfoldloven §§ 8 – 12 legges til grunn som retningslinjer for behandling av eventuelle dispensasjonssøknader.

5.1 Trusler mot verneverdiene

Det meste av verneverdiene i naturreservatet er knyttet til gammel barskog og gammel granskog i bekkekløfter. Disse er ikke utsatt for noen umiddelbare trusler når området er vernet mot hogst.

5.2 Overvåking og informasjon

Forvaltningsmyndigheten kan initiere oppsyn, overvåking eller tiltak i naturreservatet. Aktuelle aktører i forbindelse med utføring av forvaltningstiltak kan være SNO, grunneier og eventuelle eksterne aktører.

Siden naturverdiene ikke er utsatt for noen umiddelbare trusler, er det ikke på nåværende tidspunkt vurdert å være nødvendig med noen konkrete forvaltningstiltak. Det er imidlertid viktig å informere folk som bruker området om naturreservatet og naturverdiene som finnes her. Området er merket med skilt der det finnes stier som går inn i naturreservatet. Det kan også settes opp en informasjonsplakat om naturreservatet. Det bør jevnlig foretas befaringer i området for å påse at naturen er av god tilstand og ikke utsettes for nye trusler. Dersom svartelista arter oppdages i området skal det iverksettes tiltak for å bekjempe disse. Ved befarung av området kan naturtilstanden dokumenteres med bilder, samt tekst dersom det er noe spesielt å bemerke.



Figur 5. Verneskilt ble satt opp på naturlige innfallspor til naturreservatet sommeren 2016. Foto: Daniel Wæge.

5.2.1 Skjøtsel

Det pågår ikke skjøtsel i Lødding naturreservat i dag, og det vil trolig ikke bli aktuelt siden verneformålet omfatter skog under naturlig dynamikk. Skjøtsel kan brukes for å bevare den natur- eller kulturtilstanden som er formålet med vernet (*ifølge naturmangfoldloven § 47*).

5.3.1 Tiltak

Planlagte tiltak

1) Informasjonstavle

Det kan være aktuelt å sette opp en informasjonsplakat sammen med informasjonsplakaten for Almdalen-Ekorndalen naturreservat ved Dunaelva. Eventuelt ved inngangen til Ekorndalen.

Ansvar: Fylkesmannen, i samarbeid med SNO.

5.3 Retningslinjer for brukerinteresser

Det er tillatt å bruke naturreservatet til blant annet beiting, jakt, fiske og friluftsliv og i verneforskriften står det spesifisert hva slags aktivitet som er direkte tillatt i naturreservatet, samt hva som må omsøkes. For generelle vernebestemmelser og regulering av ferdsel, se verneforskriften i vedlegg 1.

Forklaring av verneforskriften §§ 3-8

§ 3 Fastsetter hva som ikke er tillatt i Lødding naturreservat.

§ 4 Unntak fra vernebestemmelsene i § 3.

§ 5 Fastsetter hva som ikke er tillatt av ferdsel.

§ 6 Unntak fra ferdselsbestemmelsene i § 5.

§ 7 Fastsetter tiltak som sees på som nødvendige, og som er drøftet gjennom verneprosessen. Tiltakene må omsøkes, men det gis vanligvis dispensasjon. Det kan her gis flerårige dispensasjoner.

§ 8 Det kan gis dispensasjoner til tiltak som ikke er fastsatt i § 7 dersom det ikke strider mot formålet med vernet og ikke påvirker verneverdiene nevneverdig (jf. nml. § 48).

5.3.1 Reindrift og samiske interesser

Formålet med opprettelsen av Lødding naturreservat omfatter også bevaring av det samiske naturgrunnlaget. Vernet skal ikke være til hinder for rasjonell reindrift, og området skal forvaltes slik at reindrift skal kunne foregå som tidligere. Sametinget er forvaltningsmyndighet for samiske kulturminner, og alle tiltak som kan skade samiske kulturminner må forelegges Sametinget. Reindrift i naturreservatet reguleres hovedsakelig av reindriftsloven.

Bål

Verneforskriften er ikke til hinder for uttak av småvirke til bål, men tørr gran og furu (gadd) skal ikke felles (*ifølge § 4 punkt i*).

Motorferdsel

Verneforskriften er ikke til hinder for nødvendig bruk av snøscooter på snødekt mark i forbindelse med reindrift, men leiekjørere må medbringe skriftlig dokumentasjon/avtale med oppdragsgiver (*ifølge § 6 punkt c*). Nødvendig bruk av lett terrengkjøretøy på barmark i forbindelse med utøvelse av reindrift, samt start og landing med helikopter, kan tillates (*ifølge § 7 punkt g og h*). Under vintre med lite snø, samt i overgangen mellom vinter og vår, er det behov for bruk av barmarkskjøretøy i naturreservatet.

Reinbeitedistriktene er pålagt å utarbeide distriktsplan, jf. § 62.i reindriftsloven. Distriktsplanen skal vise hvilke terrenggående kjøretøy som brukes, samt ha bruksregler for motorisert ferdsel på barmark. Etter reindriftslovens § 23 skal motorisert ferdsel på barmark begrenses mest mulig og så langt som mulig foregår etter faste traseer. For motorisert ferdsel på barmark kan distriktsplan / bruksregler, som beskriver motorisert ferdsel tilstrekkelig, legges til grunn for tillatelse etter verneforskriften.

Rydding av flyttleier og kjøretraséer

Vedlikehold av flyttleier og kjøretraséer kartfestet i forvaltningsplanen er tillatt ifølge § 4 punkt m. Det er ikke kartfestet flyttleier fordi reinen flyttes mer eller mindre overalt, men det finnes ingen tydelige «flyttgater» i Lødding. Det vurderes at små mengder virke, som er til hinder ved reinflytting, kan fjernes der det er behov. Med små mengder virke menes kvister og småtrær, samt vindfall som hindrer reintrekk.

Gjerder, samleanlegg og brensel

Verneforskriften er ikke til hinder for nødvendig uttak av bjørk og småvirke til brensel for bruk på stedet, samt til vedlikehold av lovlig oppsatte reingjerder og annet reindriftsutstyr. Virket skal ikke tas fra kjerneområdene i naturreservatet (*ifølge § 4 punkt l*), kartfestet i figur 4. Det kan etter verneforskriften gis tillatelse til oppføring av midlertidige gjerder og samleanlegg i forbindelse med reindrift (*ifølge § 7 punkt i*). Medbrakte stolper og gjerder faller under denne radaren, og kan settes opp midlertidig uten søknad.

Tradisjonelt samisk håndverk

Verneforskriften er ikke til hinder for skjæring av sennagress til fottøy, uttak av ris til gammer og uttak av materialer til duodji og bruksgjenstander. Ifølge § 4 punkt k, er uttak av rødlista arter og særegne vekstformer på trær (for eksempel rikuler) ikke tillatt.

Kulturminner

Det kan søkes om dispensasjon fra vernebestemmelsene for istandsetting, skjøtsel og vedlikehold av kulturminner (*ifølge § 7 punkt c*).

Forstyrrelser

For reindrift er det ikke ønskelig med økt ferdsel som forstyrrer reindrift i dette området på vinterstid.

5.3.2 Landbruk

Beiting

Beiting og utsetting av saltsteiner er tillatt i Lødding naturreservat (*ifølge § 4 punkt d og j*). Motorferdsel er i utgangspunktet forbudt (*ifølge § 5 punkt a*), men det kan søkes om

nødvendig motorferdsel i forbindelse med utsetting av saltsteiner (*ifølge § 7 punkt l*). Søknad må inneholde en kartskisse over hvor saltsteinene skal plasseres. Det kan her gis flerårige dispensasjoner. Det kan også gis dispensasjon til motorferdsel for vedlikehold av anlegg og innretninger som var i bruk på vernetidspunktet, samt for gjenoppføring av anlegg eller innretninger som har gått tapt i brann eller naturskade (*ifølge § 7 punkt l*). Uttransport av syke og skadde bufe med motorkjøretøy er direkte tillatt, men det skal benyttes kjøretøy som er skånsomme mot markoverflaten og det skal gis beskjed til ansvarlig oppsyn i forkant av kjøringen (*ifølge § 6 punkt a*). Dersom en ikke lykkes i å få kontakt med ansvarlig oppsyn kan det meldes fra i etterkant. Vedlikehold av eksisterende bygninger og andre anlegg og innretninger som var i bruk på vernetidspunktet er tillatt, i henhold til tilstand på vernetidspunktet (*ifølge § 4 punkt g*). Det kan etter søknad gis dispensasjon til oppføring av gjerder og samleanlegg for beite (*ifølge § 7 punkt k*).

Jord og skogbruk

Hogst og ødeleggelse av planter og annen vegetasjon, samt døde busker og trær, er forbudt i naturreservatet. Det samme gjelder såing eller planting av trær eller annen vegetasjon (*ifølge § 3 punkt a*). Dyreliv, herunder reirplasser og hiområder, er vernet mot skade, ødeleggelse og unødig forstyrrelse, og utsetting av dyr er forbudt (*ifølge § 3 punkt b*). Generelt er tiltak som kan endre naturmiljøet ikke tillatt (*ifølge § 3 punkt a*). Noen nevnte eksempler i denne bestemmelsen er: «... oppføring av bygninger, anlegg gjerder, ..., drenering eller annen form for tørrlegging, uttak, oppfylling eller lagring av masse,..., henleggelse av avfall, gjødsling, kalking eller bruk av kjemiske bekjempelsesmidler...». Det kan imidlertid søkes om hogst av etablerte plantefelt (*ifølge § 7 punkt d*). Motorisert ferdsel er i utgangspunktet forbudt i naturreservatet (*ifølge § 5 punkt a*). Nødvendig motorferdsel på frossen, snødekt mark etter traséen markert på vernekartet, i forbindelse med skogsdrift på eiendommene gnr./bnr. 5/4 og 5/5, er imidlertid tillatt (*ifølge § 6 punkt e*). Det kan gis dispensasjon til nødvendig motorferdsel tilknyttet vedlikehold, skjøtsel eller istandsetting av kulturminner, hogst av etablerte plantefelt og for gjenoppføring av anlegg eller innretninger som har gått tapt i brann eller naturskade (*ifølge § 7 punkt l*).

Kulturminner

Det kan søkes om dispensasjon fra vernebestemmelsene for istandsetting, vedlikehold og skjøtsel av kulturminner (*ifølge § 7 punkt c*).

5.3.3 Jakt og fiske

Jakt, fangst og fiske reguleres etter viltloven og lakse- og innlandsfiskeloven. En trenger tillatelse fra grunneier for å drive jakt og fiske i området. Skadefelling av store rovdyr er tillatt i samsvar med gjeldende lovverk (*ifølge § 4 punkt c*). Det kan søkes om utføring av tiltak i forbindelse med forvaltning av vilt og fisk, og motorferdsel i den forbindelse (*ifølge § 7 punkt f og l*).

Storviltjakt

All vegetasjon er vernet mot ødeleggelse, men fjerning av mindre mengder kvist i forbindelse med storviltjakt (for å få bedre sikt) er tillatt (*ifølge § 4 punkt e*). Det er også tillatt å sette opp midlertidige mobile jakttårn, som fjernes etter endt jakt sesong (*ifølge § 4 punkt f*). Grunneiers tillatelse bør innhentes før anlegget settes opp. Uttransport av felt elg og hjort er tillatt dersom en bruker lett terrenggående beltekjøretøy som ikke setter varige spor i terrenget (*ifølge § 6 punkt b*). Ved terrengskade av betydning vil tiltakshaver bli stilt til ansvar, og det kan bli stilt krav om oppretting av skadene. Dersom andre kjøretøy skal benyttes til uttransport, må dette omsøkes (*ifølge § 7 punkt b*).

Retningslinjer

Uttransport av felt storvilt skal foregå utenom våte myrpartier, og annen bæresvak mark, for å unngå varige kjørespor.

Veiledning for dispensasjonsøknader

Uttransport av storvilt med annet kjøretøy

Søknad må inneholde tidsrom for transporten og hva slags kjøretøy som skal benyttes.

5.3.4 Friluftsliv

Alle er velkommen til å ferdes i området etter allemannsretten i frilufsloven, men utøvelse av friluftsliv skal ikke være til skade for verneverdiene eller til ulempe for reindrift og landbruk.

Ferdse og båndtvang

Alle er velkomne til å ferdes i naturreservatet, men en skal ta hensyn til vegetasjon og dyreliv (*ifølge § 5 første ledd*). Hunder skal holdes i bånd under båndtvangen (1. april – 20. august). Bruk av motoriserte kjøretøy til lands og vanns, samt start og landing med helikopter, er forbudt i naturreservatet (*ifølge § 5 punkt a*). Sykling er kun tillatt på eksisterende stier (*ifølge § 5 punkt b*).

Arrangementer

Bruk av naturreservatet til teltleirer, idrettsarrangementer og andre større arrangementer er i utgangspunktet forbudt (*ifølge § 3 punkt d*), men det kan her søkes om avgrenset bruk av reservatet (*ifølge § 7 punkt e*). Et fåtall telt, en skoleklasse på tur eller tradisjonell turvirksomhet til fots i regi av barnehager, ideelle organisasjoner eller liknende, regnes ikke som større arrangementer og omfattes ikke av forbudet. I tvilstilfeller skal aktiviteten omsøkes. Det kan gis dispensasjon til bruk av reservatet i miljøtilpasset reiselivsvirksomhet etter plan godkjent av forvaltningsmyndigheten (*ifølge § 7 punkt j*).

Geocaching

Ferdse i forbindelse med geocaching utgjør trolig ingen trussel mot verneverdiene i naturreservatet. Det trengs ikke dispensasjon fra verneforskriften for å plassere ut cacher i

området. Eventuelle cacher bør plasseres i nærhet til eksisterende stier og skal ikke spikres fast i trær eller plasseres på annen måte som vil være til skade for naturen.

Bålbrenning

Uttak av småvirke til bål og enkelt friluftsliv på stedet er tillatt (*ifølge § 4 punkt i*), men hele trær og gadd av gran og furu (tørre stammer) skal ikke felles.

Bær og matsopp

Sanking av bær og matsopp er tillatt (*ifølge § 4 punkt a*).

Vedlikehold av stier

Eksisterende stier kan ryddes uten søknad (*ifølge § 4 punkt h*). Med rydding menes fjerning av greiner og nedfall over stien. Eventuell stimerking skal omsøkes.

Retningslinjer

Rydding av stier:

Dette gjøres ved å kappe vekk den delen av treet som ligger over stien, slik at stien åpnes igjen (figur 6). Bestemmelsen gjelder innenfor stiens eksisterende bredde. Nedfall skal ikke fjernes fra reservatet eller ryddes i haug, men legges ved siden av stien.



Figur 6. Stirydding (illustrasjonsfoto, Fylkesmannen).

5.3.5 Hytter

Vedlikehold av eksisterende bygninger, i henhold til tilstand på vernetidspunktet, er tillatt (*ifølge § 4 punkt g*). Det kan etter søknad gis dispensasjon til gjenoppføring av hytter, anlegg eller innretninger som har gått tapt i naturskade eller brann, samt motorferdsel i forbindelse med dette (*ifølge § 7 punkt m og n*). Det kan også gis dispensasjon til nødvendig motorferdsel for transport av ved, utstyr og materiell til hytte i området (*ifølge § 7 punkt o*).

5.3.6 Redning, brann og øvelser

Gjennomføring av militær operativ virksomhet og tiltak i forbindelse med ambulanse-, politi-, brannvern-, rednings- og oppsynsvirksomhet er direkte tillatt i Lødding naturreservat (*ifølge*

§ 6 første ledd). Dette unntaket gjelder ikke øvelser. Dersom det skal foregå motorferdsel i naturreservat i forbindelse med øvelser skal dette omsøkes (ifølge § 7 punkt a). Landing og start med forsvarets luftfartøy er tillatt (ifølge § 6 punkt d).

6 Oppsyn og administrasjon

Fylkesmannen i Trøndelag er forvaltningsmyndighet i Lødding naturreservat. Søknader om tillatelser eller dispensasjoner fra verneforskriften sendes derfor Fylkesmannen.

Oppsyn

SNO har ansvar for oppsyn i Lødding naturreservat. De fører kontroll med at verneforskriften og eventuelle dispensasjonsvedtak overholdes.

6.1 Dispensasjonssøknader

Hva som er tillatt, samt hva som kan tillates etter søknad, er beskrevet i kapittel 5.3 i forvaltningsplanen, der det refereres til verneforskriften. Tekstboksen nedenfor gir en oversikt over hva dispensasjonssøknader skal inneholde.

Søknad om dispensasjon fra verneforskriften skal inneholde:

- Tiltakshavers /søkers navn og adresse
- Kart med inntegnet plassering av tiltaket
- Eiendomsforhold (evt. grunneiers tillatelse)
- Beskrivelse av tiltaket, omfang og varighet
- Hvilke naturtyper og naturverdier som blir berørt (dersom dette er kjent)

Lovverk

Verneforskriften for Lødding naturreservat er gjeldende lovverk for verneområdet. Søknader om dispensasjon fra vernebestemmelsene sendes forvaltningsmyndigheten. I

verneforskriften § 7 (spesifiserte dispensasjonsbestemmelser) er det listet opp en rekke tiltak som er vurdert under verneprosessen. Her gis det vanligvis dispensasjon, under visse vilkår, og det kan være aktuelt med flerårige dispensasjoner. I de tilfeller der det søkes om tiltak som ikke er nevnt i verneforskriften § 7, behandles søknaden etter verneforskriften § 8, som er liklydende med naturmangfoldloven § 48. Tiltaket kan da gis dispensasjon dersom det verken går imot vernets formål eller kan påvirke verneverdiene nevneverdig. Tiltaket kan også gis dispensasjon dersom vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig.

Vilkår for dispensasjoner

Forvaltningsmyndigheten kan stille vilkår for dispensasjoner. Det skal alltid vurderes om det bør knyttes vilkår til tillatelser for å ivareta verneformålet.

Vedtak

Alle vedtak registreres i miljøvedtaksregisteret. Politiet skal ha kopi av motorferdseløyver og Sametinget og fylkeskommunen skal ha kopi dersom vedtaket berører kulturminner. Det er klagerett på alle vedtak.

7 Kilder

Artsdatabanken 2017. Artsportalen. <http://www.artsportalen.artsdatabanken.no/>.

Gederaas, L., Moen, T.L., Skjelseth, S. og Larsen, L.-K. (red.) 2012. *Fremmede arter i Norge – med norsk svarteliste 2012*. Artsdatabanken, Trondheim.

Henriksen S. og Hilmo O. (red.) 2015. *Norsk rødliste for arter 2015*. Artsdatabanken, Norge.

Klepsland J. T. 2013. *Naturverdier for lokalitet Lødding, registrert i forbindelse med prosjekt Frivilligvern 2012*. NaRIN faktaark. BioFokus, NINA, Miljøfaglig utredning.

Klepsland J. T. 2014. *Naturverdier for lokalitet Lødding utvidelse (Vassdalen), registrert i forbindelse med prosjekt Frivilligvern 2013*. NaRIN faktaark. BioFokus, NINA, miljøfaglig utredning.

Klepsland J. 2015. *Naturfaglig undersøkelse av raviner på Tømmerås, Grong*. BioFokus-notat 2015-23. Stiftelsen BioFokus. Oslo.

Miljødirektoratet. 2016. <http://kart.naturbase.no/>.

Norges geologiske undersøkelse (NGU). 2016. <http://geo.ngu.no/kart/berggrunn/>.

Vedlegg 1. Verneforskrift

Forskrift om vern av Lødding naturreservat, Namsos kommune, Nord-Trøndelag

Dato FOR-2017-12-15-2091

Publisert

Ikraftttredelse 15.12.2017

Sist endret

Endrer [FOR-2015-12-11-1495](#)

Gjelder for Namsos kommune, Nord-Trøndelag

Hjemmel [LOV-2009-06-19-100-§34](#), [LOV-2009-06-19-100-§37](#), [LOV-2009-06-19-100-§62](#)

Kunngjort 18.12.2017 kl. 14.15

Korttittel Forskrift om vern av Lødding naturreservat, Namsos

Hjemmel: Fastsatt ved kgl.res. 15. desember 2017 med hjemmel i lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 34, jf. § 37 og § 62. Fremmet av Klima- og miljødepartementet.

§ 1.(formål)

Formålet med naturreservatet er å bevare et variert område med gammel og lite påvirket skog. Med sin variasjon i form av naturtyper, økosystemer, arter og naturlige økologiske prosesser, særlig knyttet til naturskog under naturlig dynamikk, bekkedaler og bekkekløft og sitt store areal, har området særlig betydning for biologisk mangfold.

Det er en målsetting å beholde verneverdiene i mest mulig urørt tilstand, og eventuelt videreutvikle dem.

Formålet omfatter også bevaring av det samiske naturgrunnlaget.

§ 2.(geografisk avgrensning)

Naturreservatet berører følgende gnr./bnr.: Namsos kommune: 5/1, 5/3, 6/1, 6/7.

Naturreservatet dekker et totalareal på ca. 33 510 dekar. Grensene for naturreservatet går fram av kart datert Klima- og miljødepartementet desember 2017. De nøyaktige grensene for naturreservatet skal avmerkes i marka. Knekkpunktene skal koordinatfestes.

Verneforskriften med kart oppbevares i Namsos kommune, hos Fylkesmannen i Nord-Trøndelag, i Miljødirektoratet og i Klima- og miljødepartementet.

§ 3.(vernebestemmelser)

I naturreservatet må ingen foreta noe som forringer verneverdiene angitt i verneformålet.

I naturreservatet gjelder følgende vernebestemmelser:

- Vegetasjonen, herunder døde busker og trær, er vernet mot skade og ødeleggelse. Det er
- a) forbudt å fjerne planter og sopp inkludert lav eller deler av disse fra reservatet. Planting eller såing av trær og annen vegetasjon er forbudt.
 - b) Dyrelivet, herunder reirplasser og hiområder, er vernet mot skade, ødeleggelse og unødig forstyrrelse. Utsetting av dyr er forbudt.
- Det må ikke iverksettes tiltak som kan endre naturmiljøet, som f.eks. oppføring av bygninger, anlegg, gjerder, andre varige eller midlertidige innretninger, parkering av campingvogner, brakker e.l., framføring av luftledninger, jordkabler, kloakkledninger,
- c) bygging av veier, drenering eller annen form for tørrlegging, uttak, oppfylling eller lagring av masse, utføring av kloakk eller andre konsentrerte forurensningstilførsler, henleggelse av avfall, gjødsling, kalking eller bruk av kjemiske bekjempingsmidler. Forsøpling er forbudt. Opplistingen av tiltak er ikke uttømmende.
 - d) Bruk av naturreservatet til større arrangementer er forbudt.

§ 4.(generelle unntak fra vernebestemmelsene)

Vernebestemmelsene i § 3 annet ledd er ikke til hinder for:

- a) Sanking av bær og matsopp.
 - b) Jakt, fangst og fiske i samsvar med gjeldende lovverk.
 - c) Felling av store rovdyr i samsvar med gjeldende lovverk.
 - d) Beiting.
 - e) Fjerning av mindre mengder kvist i forbindelse med storviltjakt.
 - f) Oppsetting av midlertidige mobile jakttårn i forbindelse med storviltjakt.
 - g) Vedlikehold av eksisterende bygninger og andre anlegg og innretninger i henhold til tilstand på vernetidspunktet.
 - h) Rydding av eksisterende stier, dvs. fjerning av greiner og nedfall over stien.
 - i) Skånsomt uttak av småvirke for enkelt friluftsliv og bål på stedet. Tørr gran og tørr furu skal ikke felles.
 - j) Utsetting av saltsteiner.
- Skjæring av skohøy, uttak av ris til gammer og uttak av materialer til duodji (tradisjonell samisk husflid) og tradisjonelle samiske bruksgjenstander, herunder uttak av rikuler på
- k) bjørk. Bestemmelsene gjelder ikke skjæring eller uttak av plantearter som står på den til enhver tid gjeldende norske rødliste eller uttak av særegne vekstformer som rikuler på andre trær enn bjørk.
- Reindriftens nødvendige uttak av bjørk og småvirke til brensel for bruk på stedet og for
- l) vedlikehold av lovlig oppsatt reingjerder og annet reindrifutsutstyr, i samsvar med forvaltningsplan. Virke skal ikke tas fra kjerneområder vist i forvaltningsplan.
 - m) Vedlikehold (rydding) av eksisterende flyttleier og kjøretraseer i reindriften, vist i forvaltningsplan.

§ 5.(regulering av ferdsel)

All ferdsel skal skje varsomt og ta hensyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminner.

I naturreservatet gjelder følgende bestemmelser om ferdsel:

- a) Motorferdsel til lands og til vanns er forbudt, herunder landing og start med luftfartøy.
- b) Sykling er forbudt utenfor eksisterende veier og stier vist i forvaltningsplan.

§ 6.(generelle unntak fra ferdselsbestemmelsene)

Ferdselsbestemmelsene i § 5 er ikke til hinder for gjennomføring av militær operativ virksomhet og tiltak i forbindelse med ambulanse-, politi brannvern-, rednings- og oppsynsvirksomhet, samt gjennomføring av skjøtsels- og forvaltningsoppgaver som er bestemt av forvaltningsmyndigheten. Unntaket gjelder ikke øvingsvirksomhet.

Ferdselsbestemmelsene i § 5 annet ledd er ikke til hinder for:

- Nødvendig motorferdsel i forbindelse med uttransport av syke og skadde bufe. Kjøretøy
 - a) som benyttes skal være skånsomt mot markoverflaten. Det skal gis melding til ansvarlig oppsyn for verneområdet i forkant av kjøringen.
- b) Nødvendig uttransport av felt elg, hjort, bjørn og ulv med hest eller lett beltekjøretøy som ikke setter varige spor i terrenget.
- Nødvendig bruk av snøscooter på snødekt mark i forbindelse med reindrift. Leiekjørere
 - c) for reieiere eller reindriftsansvarlig må medbringe skriftlig dokumentasjon, som avtale med oppdragsgiver
- d) Landing og start med Forsvarets luftfartøy.
- e) Nødvendig motorferdsel på frossen, snødekt mark etter trasé avmerket på vernekart, i forbindelse med skogsdrift på eiendommene gnr./bnr. 5/4 og 5/5.

§ 7.(spesifiserte dispensasjonsbestemmelser)

Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi dispensasjon til:

- a) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med øvingsvirksomhet knyttet til formål nevnt i § 6 første ledd.
- b) Nødvendig uttransport av felt elg, hjort, bjørn og ulv med annet kjøretøy enn nevnt i § 6 annet ledd b.
- c) Istandsetting, vedlikehold og skjøtsel av kulturminner.
- d) Hogst av etablerte plantefelt.
- e) Avgrenset bruk av reservatet for aktiviteter nevnt i § 3 d.
- f) Tiltak i forbindelse med forvaltning av vilt og fisk.
- g) Nødvendig bruk av lett terrengkjøretøy på barmark ved utøvelse av reindrift.

- h) Landing og start med helikopter i forbindelse med reindrift.
- i) Oppføring av gjerder og samleanlegg av midlertidig karakter i forbindelse med reindrift.
- j) Bruk av reservatet i miljøtilpasset reiselivsvirksomhet etter plan godkjent av forvaltningsmyndigheten.
- k) Oppføring av gjerder og samleanlegg for beite.
- l) Gjenoppføring av hytter, anlegg eller innretninger som er gått tapt ved brann eller naturskade.
- m) Nødvendig motorferdsel for transport av ved, utstyr og materiell til hytter i- eller i tilknytning til området.
- n) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med aktiviteter etter § 4 g og j, og § 7 c, d, f, k og l.

For reindriften kan det gis flerårige tillatelser som koordineres med og tas inn i distriktsplan i henhold til reindriftsloven.

§ 8.(generelle dispensasjonsbestemmelser)

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra forskriften dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig, jf. naturmangfoldloven § 48.

§ 9.(skjøtsel)

Forvaltningsmyndigheten, eller den forvaltningsmyndigheten bestemmer, kan iverksette tiltak for å opprettholde eller oppnå den natur- eller kulturtilstand som er formålet med vernet, jf. naturmangfoldloven § 47.

§ 10.(forvaltningsplan)

Det skal utarbeides forvaltningsplan med nærmere retningslinjer for forvaltning av naturreservatet. Forvaltningsplanen kan inneholde nærmere retningslinjer for gjennomføring av skjøtsel.

§ 11.(forvaltningsmyndighet)

Miljødirektoratet fastsetter hvem som skal ha forvaltningsmyndighet etter denne forskriften. Samiske interesser skal ivaretas i den forvaltningsordning som etableres.

§ 12.(ikrafttredelse)

Denne forskriften trer i kraft straks. Samtidig oppheves forskrift 11. desember 2015 nr. 1495 om vern av Lødding naturreservat, Namsos kommune, Nord-Trøndelag.

Vedlegg 2. Artsmangfold

Tabell 1. Tabellen viser rødlista arter som har blitt registrert Lødding naturreservat under feltregistreringene september 2012 og 2013 (Klepsland 2013; Klepsland 2014). Voksested er hentet fra kriteriedokumentasjon i artsdatabankens artsportal (Artsdatabanken 2017).

Art	Gruppe	Status*	Funnsted (kjerneområde)	Voksested ¹
Gubbeskjegg <i>Alectoria sarmentosa</i>	Busk- og bladlav	NT	1, 2, 3, 4, 5	Vokser epifyttisk på gamle bartrær, hovedsakelig gran.
Blanknål <i>Calicium denigratum</i>	Skorpelav (knappenålslav)	NT	ukjent	Furugadd i gammel, kontinental furuskog.
Huldelav <i>Gyalecta friesii</i>	Skorpelav	NT	1, 3, 5	Hummus og råttan ved i fuktig barskog
Kystdoggnål <i>Sclerophora peronella</i>	Skorpelav (knappenålslav)	NT	5	Gamle lauvtrær og høgstubber
Furuplett <i>Chaetodermella luna</i>	Barksopp	NT	ukjent	Lever som nedbryter (saprotrof) på død ved av furu i gammel furuskog.
Svartsonekjuke <i>Phellinus nigrolimitatus</i>	Vedboende sopp	NT	1 og 3	Læger av gran.
Gulbrun storpigg <i>Sarcodon versipellis</i>	Jordboende sopp	NT	1	Danner mykorrhiza med gran i lågurtgranskog og kalkgranskog

* Rødlistestatus pr. 2016 (Artsdatabanken 2017).

¹ Informasjonen er hentet fra nettversjonen av rødlista (Artsdatabanken 2017)

Vedlegg 3. Beskrivelse av kjerneområdene i Lødding naturreservat

Utdrag fra naturtypebeskrivelse i naturbase (Miljødirektoratet 2016). Beskrivelsen er hentet fra de fem kartlagte naturtype-områdene innenfor Lødding naturreservat.

Verdivurdering av kjerneområder

Svært viktig (A): Lokalteter med arter eller naturtyper i rødlistekategoriene «kritisk truet» (CR) eller «sterkt truet» (EN). Lokalteter vurderes også som «svært viktige» dersom det er sannsynlig at slike arter finnes der.

Viktig (B): Lokalteter med rødlistearter i kategorien «sårbar» (VU), eller lokalteter hvor det er sannsynlig at disse forekommer. Lokalteter kan også vurderes til kategori B dersom de inneholder flere arter i kategorien «nær truet» (NT), eller dersom den inneholder naturtyper i kategoriene VU eller NT.

Lokalt viktig (C): Lokalteter som ikke når opp til prioritering i B-kategori, men som kan være viktige i lokal sammenheng.

(Direktoratet for naturforvaltning 2007)

1. Vassdalen, indre I

Naturtype: Gammel granskog

Verdi: Viktig (B)

Kilde: Klepsland (2014)

Naturtype og arts mangfold

Avgrensingen omfatter et lite parti med ganske kompakt eldre granskog i nedre del av nordøstvendt dalside. Noe bjørk og litt rogn inngår også. Vegetasjonstypene består av blåbær- og småregneskog med velutviklet bunnsjikt av moser. I feltsjiktet inngår bl.a. hengeving, saueteig, fugleteig, skogburkne, gjøksyre, stri kråkefot, blåbær, skrubbær, smyle og linnea.

På rogn finnes litt Lobarion-samfunn med bl.a. lungenever, kystårenever, kystfiltlav og vanlig blåfiltlav. Av mer krevende gammelskogsarter ble det påvist svartsonekjuke (NT), duftskinn (NT), huldelav (NT) og lysmose. Eller inngår en del gammelgranslav, brun korallav og gubbeskjegg (NT).

Skogen er i aldersfase og har moderat velutviklet naturskogsstruktur med relativt god aldersspredning opp til ca 180 år. De største grantrærne er inntil 60 cm dbh. Dødvedelementer av gran finnes spredt til sparsomt og består for det meste av yngre nedbrytningsklasser, men det finnes også enkelte gamle granlæger.

Verdibegrunnelse

Lokaliteten er forholdsvis liten, men skogen ganske kompakt/produktiv og gammel, og det er påvist flere moderat krevende gammelskogsarter. Lokaliteten ligger like i nærheten av et noe større gammelskogsfragment av lignende kvalitet, og vurderes i sammenheng med denne som viktig.

2. Vassdalen, indre II

Naturtype: Gammel granskog

Verdi: Viktig (B)

Kilde: Klepsland (2014)

Naturtype og arts mangfold

Avgrensingen omfatter et parti med ganske kompakt eldre granskog i nedre del av sørvest-vendt dalside. Noe bjørk, en del rogn og noe selje inngår også. Vegetasjonstypene består av blåbær- og småbregneskog med velutviklet bunnsjikt av moser. I feltsjiktet inngår bl.a. hengeving, sauetelg, fugletelg, skogburkne, gjøksyre, stri kråkefot, skrubbær, smyle, linnea, gullris og teiebær. Litt fiol, skogstorkenebb, hvitblattistel, liljekonvall og småtveblad forekommer også.

Av noe krevende gammelskogsarter ble det påvist huldrelav (NT) og gulbrun storpigg (NT). Sistnevnte er en noe basekrevende mykorrhizasopp. Svovelriske finnes også. Gubbeskjegg (NT) og gammelgranslav opptrer frekvent.

Skogen er i aldersfase og har moderat velutviklet naturskogsstruktur med relativt god aldersspredning opp til ca 180 år. De største grantrærne er inntil 60 cm dbh. Dødvedelementer av gran finnes spredt til sparsomt og består for det meste av yngre nedbrytningsklasser, men det finnes også enkelte gamle granlæger.

Verdibegrunnelse

Ganske kompakt/produktiv og rimelig gammel granskog med funn av enkelte krevende arter og potensial for flere. Lokaliteten er litt liten i areal, men ligger like i nærheten av et lignende gammelskogsfragment, og vurderes i sammenheng med den som viktig.

3. Fuglliåsen

Naturtype: Gammel barskog

Verdi: Viktig (B)

Kilde: Klepsland (2013)

Naturtype og arts mangfold

Avgrensingen omfatter en ganske dyp bekkedal med vestlig dreneringsretning. Gran dominerer tresjiktet, men i høyereliggende deler blandes granskogen opp med bjørk. Rogn inngår spredt. Blåbær- og småbregnevegetasjon dominerer. Stedvis inngår litt mer mineralkrevende urter som teiebær og liljekonvall. Nær bekken i dalbunnen inngår stedvis noe smørtelg, skogburkne, skogstorkenebb, skogrørkvein, mjødurt, tyrihjelmskrone og kranskonvall. Granskogen er i aldersfase og er relativt høyproduktiv. Dominerende aldersklasse varierer litt gjennom lokaliteten; visse parti er dominert av trær i alderen 100-150 år, mens større parti er dominert av en litt yngre generasjon på 80-100 år. Øvre trealder ligger normalt på ca. 150 år, men det inngår også enkelte på inntil 250(-300) år. Største stammediameter ved brysthøyde er ca. 50 cm. Granlæger i lave til midlere nedbrytningsstadier inngår spredt til sparsomt. Eldre læger finnes ytterst sparsomt. Et knippe moderat krevende gammelskogsarter typiske for regionen er påvist. På rikkbarkstrær inngår vanlige Lobarion-arter som lungenever, glattvrenge og vanlig blåfiltlav. Gubbeskjegg finnes spredt i

gran. Gammelsgranslav er lokalt vanlig. Av mer krevende arter er påvist huldrelav og kystdoggnål. Duftskinn er funnet på gran.

Verdibegrunnelse

Lokaliteten skiller seg positivt ut fra omgivelsene ved høyere produktivitet, høyere arts mangfold og høy og stabil luftfuktighet. Flere moderat krevende gammelskogsarter er påvist, og lokaliteten vurderes derfor som viktig.

4. Kløyvsetran Ø

Naturtype: Gammel barskog

Verdi: Viktig (B)

Kartlagt av: Klepsland (2013)

Naturtype og arts mangfold

Avgrensingen omfatter en ganske dyp, men kort bekkedal med vestlig dreneringsretning. Gran dominerer tresjiktet, men i øvre del blandes granskogen opp med bjørk. Litt selje og gråor inngår. Blåbær- og småbregnevegetasjon dominerer, og det er også ganske stor dekning av myrlendt mark med bl.a. blåtopp, sølvbunke og evt. rome. Rikere høystaudevegetasjon opptre i midtpartiet, hvor det bl.a. inngår skogburkne, smørtelg, teiebær, mjødurt, enghumleblom, vendelrot og tyrihjelms, samt lågurtartene markjordbær, skogsvinerot, rød jonsokblom og myske. Granskogen er i aldersfase og er relativt storvokst og produktiv. Øvre trealder er anslagsvis 150 år, og største stammediameter ved brysthøyde er ca. 50 cm. Granlæger i lave til midlere nedbrytningsstadier inngår spredt til ganske frekvent. Eldre læger er fraværende.

Et fåtall moderat krevende gammelskogsarter typiske for regionen er påvist, slik som duftskinn og gubbeskjegg. Gammelgranslav, brun korallav og hengestry er vanlig på gran og indikerer høy luftfuktighet.

Verdibegrunnelse

Lokaliteten skiller seg positivt ut fra omgivelsene ved høyere produktivitet, høyere arts mangfold og høy og stabil luftfuktighet. En positiv tilleggsegenskap er forekomst av rik staudevegetasjon med innslag av litt uvanlige og varmekjære arter som myske. Moderat krevende gammelskogsarter er også påvist og lokaliteten vurderes derfor som viktig.

5. Leiråelva

Naturtype: Bekkekløft og bergvegg

Verdi: viktig (B)

Kartlagt av: Klepsland (2013)

Naturtype

Avgrensingen omfatter en nordvendt bekkedal med eldre granskog. Bekkedalen er ikke spesielt dyp, men er stedvis ganske trang, og det inngår et par-tre mindre fossefall. Fosserøyksoner av betydning opptre likevel ikke. Vegetasjonen består i stor grad av blåbærskog i ulike utforminger; i parti med ganske tett og produktiv granskog er det moserik utforming med lite lyng, og i mer åpne parti er det lyngrik utforming med dominans av blåbær, krekling, tyttebær, smyle og bjørnkam. Det inngår også

slake parti med blåtoppdominert myrvegetasjon og relativt glissen barblandingsskog. Unntaksvis inngår rikere kildesig med bl.a. sumphaukeskjegg, hvitbladtistel, turt og skogstorkenebb. I granskogen er det sparsomt innslag av rogn, selje og litt osp. Litt gråor finnes langs rolig parti av bekken. Skogen er overveiende i aldersfase med hovedgenerasjon på ca 100-150 år. Øvre trealder for gran anslås til ca. 200 år. Dødvedelementer i form av yngre granlæger forekommer spredt til sparsomt. Lokalt er det større konsentrasjon av læger grunnet utrasing eller vindfall. Eldre læger er sjeldne, men det finnes et fåtall gamle granlæger som stammer fra uthogst for lang tid siden (over 80 år siden). Lengst nord i avgrensingen inngår et lite parti med yngre granskog i optimalfase (50-60 år gammel).

Artsmangfold

Et knippe moderat krevende gammelskogsarter typiske for regionen er påvist. På rikbarkstrær inngår vanlige Lobarion-arter som lungenever, skrubbenever, glattvrenge og vanlig blåfiltlav. Sølvn-ever er også påvist. Gubbeskjegg finnes spredt i gran. Gammelsgranslav er lokalt vanlig, mens kattefotlav og groplav er sjeldnere. Av mer krevende arter er påvist huldrelav. Svartsonekjuke er funnet på gammel granlåg.

Vedlegg 4. Miljørettsprinsipper ved saksbehandling

I følge naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i §§ 8-12 legges til grunn som retningslinjer for offentlige beslutninger. Det vil si at disse prinsippene skal vurderes, og at det skal fremgå i avgjørelsen hvordan de er tatt hensyn til og vektlagt. Nedenfor beskrives de fem prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12.

§ 8 Kunnskapsgrunnlaget

Offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet skal så langt det er rimelig bygge på vitenskapelig kunnskap om arter, naturtyper, naturens tilstand og effekt av påvirkninger. I hver enkelt dispensasjonssøknad vurderes derfor:

- 1) Hvilke naturverdier finnes på stedet?
- 2) Hva er effekten av det omsøkte tiltaket på disse verdiene?
- 3) Hvor er denne kunnskapen hentet fra (rapporter, generell kunnskap, erfaringer osv.)?

§ 9 Føre-var-prinsippet

Dersom det ikke foreligger tilstrekkelig kunnskap til å kunne si noe om virkningen av det omsøkte tiltaket på naturmiljøet skal føre-var-prinsippet benyttes.

§ 10 Økosystemtilnærming og samlet belastning

Samlet belastning på økosystemet skal vurderes. Under behandlingen av dispensasjonssøknader skal det derfor vurderes hva slags belastning økosystemet har vært utsatt for (i form av tidligere og nåværende tiltak og bruk), hva det trolig vil bli utsatt for i fremtiden, og hva den samlede belastningen på økosystemet vil bli dersom dispensasjonen gis.

§ 11 Kostnader ved miljøforringelse

Den som gjør skade på miljøet skal bære kostnadene. Det kan altså bli satt krav om at tiltakshaver å utbedre skadene tiltaket har medført, eller at tiltakshaver må dekke kostnadene ved å hindre skade på naturmangfoldet.

§ 12 Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder

Det skal velges de driftsmetoder, teknikker og den lokalisering av tiltaket som gir minst skade på naturen. Det skal derfor alltid vurderes om det finnes alternative lokaliseringer, og om disse gir mindre skade på naturmangfoldet. Det skal også alltid vurderes om det finnes andre teknikker eller driftsmetoder som gir mindre skade.

Vedlegg 5. Bruk av naturmangfoldloven §§ 8-12

Dette vedlegget beskriver hvordan naturmangfoldloven har blitt brukt til å utforme forvaltningsplanen. De sentrale prinsippene i dette arbeidet har vært naturmangfoldloven §§ 8-12, som ifølge § 7 skal legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet.

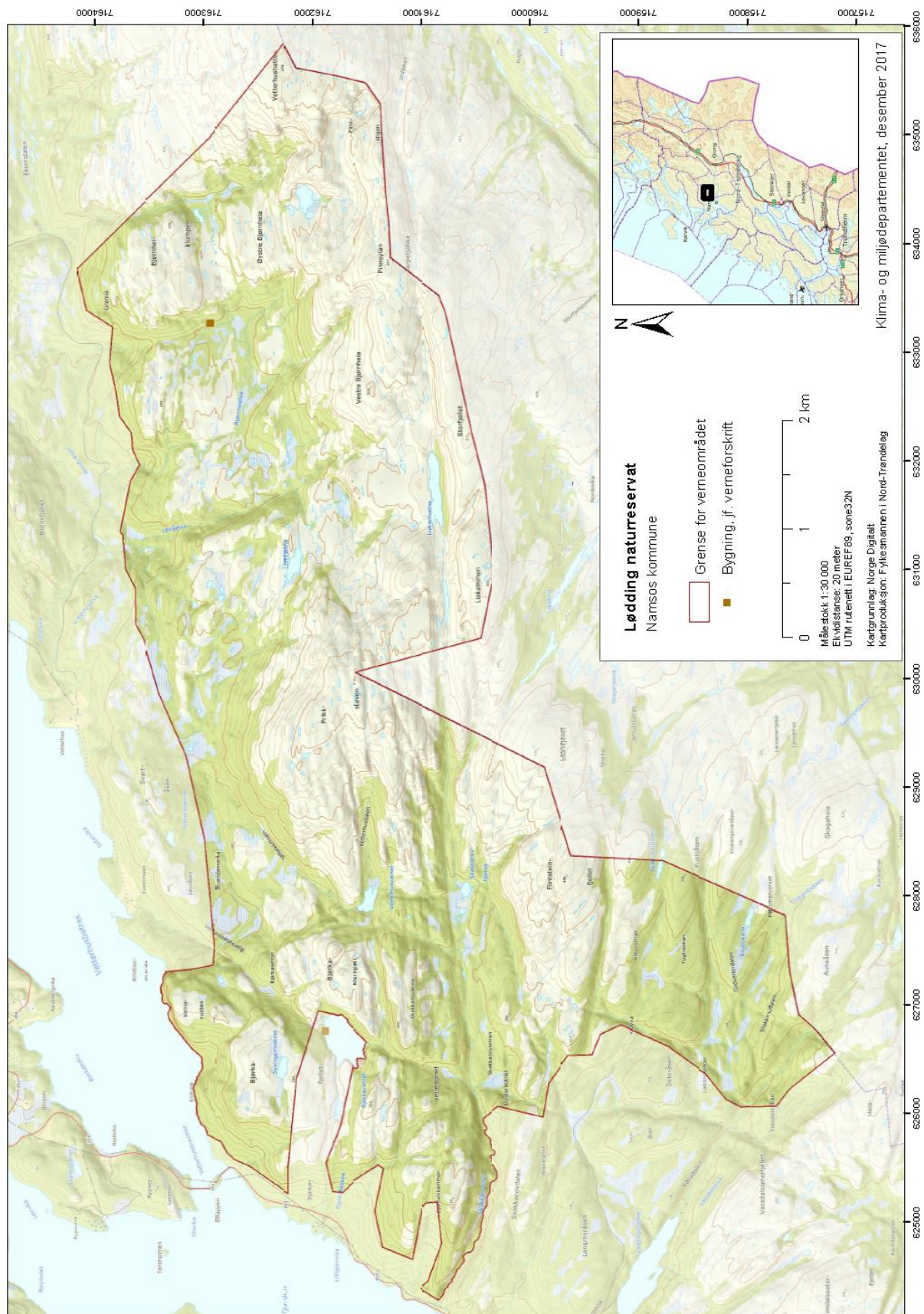
Kunnskapsgrunnlaget i naturmangfoldloven § 8 står sentralt i utformingen av forvaltningsplanen. Under denne paragrafen står det at beslutninger som påvirker naturmangfoldet skal bygge på vitenskapelig kunnskap. Kunnskapsgrunnlaget om naturmangfoldet i Lødding naturreservat er beskrevet i kapittel 1 og 4. Denne kunnskapen er bakgrunnen for kapittel 5 (Forvaltning av Lødding naturreservat), deriblant retningslinjene for brukerinteresser i kapittel 5.4. Basert på de naturfaglige registreringene som har blitt gjort i området har Fylkesmannen vurdert at kunnskapsgrunnlaget om naturmangfoldet i Lødding naturreservat er godt. Føre-var-prinsippet i § 9 har derfor blitt tillagt lite vekt under utformingen av forvaltningsplanen.

I kapittel 5.2 står det spesifisert at det vil være viktig å foreta jevnlige befaringer i området for å se til at naturtilstanden er god og at området ikke er utsatt for nye trusler. Slik vil en kunne vurdere den samlede belastningen på økosystemet, jf. § 10, og revurdere forvaltningstiltak og dispensasjonspraksis i forvaltningsplanen.

Prinsippene i §§ 11 og 12 har blitt lagt til grunn i utformingen av retningslinjer for brukerinteresser i kapittel 5.4. Disse prinsippene går ut på at tiltakshaver skal bære kostnadene ved miljøforringelse (§ 11), og at en skal bruke de teknikker og driftsmetoder som gir minst belastning på naturmangfoldet (§ 12). Retningslinjene i forvaltningsplanen pålegger ikke brukerinteressene direkte ekstra kostnader, men det står blant annet spesifisert at en vil kunne få krav om utbedring, dersom en gjør skade på naturmangfoldet gjennom en annen driftsform enn det som står spesifisert i forvaltningsplanen. Det vil også kunne bli et krav, ved en eventuell dispensasjon fra verneforskriften, om at en bestemt teknikk eller driftsmetode skal benyttes for å gjøre minst mulig skade på naturen.

Prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12 legges også til grunn som retningslinjer i behandlingen av eventuelle dispensasjonssøknader.

Vedlegg 6. Vernekart for Lødding naturreservat



Figur 6. Vernekart med inntegnete stier, samt vinterlei til bruk i forbindelse med skogsdrift på eiendommene gnr./bnr. 5/4 og 5/5.



FYLKESMANNEN I TRØNDELAG

Statens hus, Strandveien 38, Pb 2600, 7734 Steinkjer | fmtlpost@fylkesmannen.no |
www.fylkesmannen.no/trondelag